

IN DE WEIDE

Opa Sippelaar en de slimme grutto's

Wie van de vogels zijn het belangrijkste? Opa Sippelaar weet het ook niet meer.

Opa Sippelaar zit bij tante Trijn aan haar keukentafel. Hij heeft de krant meegebracht en wijst haar op een groot artikel over de grutto's. Vier pagina's staan er mee volgeschreven. "De grutto's zijn onderweg naar Nederland", vertelt hij tante Trijn. Hij kijkt haar aan met een gefronst voorhoofd en wrijft bedachtzaam door zijn baard. "Dat is mooi!" zegt tante Trijn. "Maar waarom kijk je daar zo ernstig bij. Je moet blij zijn: het betekent dat het weer voorjaar is en we weer nestbeschermers gaan zetten. Volgens mij is dat wat je het allerliefst doet." Maar opa vertelt aan tante Trijn wat hij heeft gelezen in de krant.

De rijstvelden bij de rivier de Taag in Portugal.

"Als de grutto's vanuit Afrika onderweg gaan naar de broedgebieden in Nederland, dan maken ze nog een tussenstop in Portugal bij de rivier de Taag. Daar wordt rijst verbouwd, die geschikt is om aan baby's te eten te geven. De rijst wordt niet bespoten, dat is niet goed voor kleine kindjes. Rijst, die wel bespoten is, wordt gewoon verkocht aan mensen zoals jij en ik. Maar wat doen nu die slimme grutto's: die landen daar als de rijst is geoogst. Dan zijn er heel veel rijstkorrels op de grond gevallen en die eten ze. Hoe weten de grutto's nu, dat ze bijzonder gezonde rijst eten? Houden ze gewoon van die plek omdat het zo heerlijk rustig is bij die rivier? Komt het heel goed uit dat ze vlak voor ze beginnen aan de lange reis naar Nederland hun buik nog helemaal kunnen vol eten aan supergezonde rijst? Ze zijn wel met 70.000 grutto's bij elkaar: de Nederlandse grutto's, de grutto's, die in IJsland broeden en er was zelfs een Finse grutto gezien! Dan opeens beginnen ze aan de trek naar hun broedgebied: ze vliegen in dertig uur tijd naar Nederland! Maar weet je, Trijn, ik zou willen dat alle rijst van de wereld weer onbespoten zou zijn. Als de grutto's het verschil al merken en speciaal onbespoten rijst eten, dan moet dat voor mensen toch ook veel beter zijn?"

Tim en Tamara komen helpen om de nesten op te sporen.

Als het weekend is, komen Tim en Tamara opa en tante Trijn helpen om nesten van kieviten, grutto's en scholeksters te vinden in de weilanden. Tim en Tamara zijn er goed in. Vorig jaar hebben ze al van Opa Sippelaar geleerd hoe ze moeten letten op het gedrag van de vogels om de nesten te vinden. Dan zetten ze er stokken bij met een witte punt

bovenop. Zo weet de boer waar de nesten zijn. Daar gaat hij dan niet heen als hij gaat mest uitrijden of gaat maaien.

Tim houdt ook van roofvogels.

Sinds Tim een roofvogelshow heeft gezien, is hij ook helemaal weg van buizerds, valken, haviken, uilen en arenden. Een vriendje van hem had hem op zijn verjaardagfeestje voor zo'n show uitgenodigd. Als Tim nu met zijn verrekijker een buizerd herkent en de mannetjes kievit massaal de lucht ingaan om de roofvogel te verdrijven, roept Tim: "Ga het gevecht aan! Hou stand" tegen de buizerd. En die laat zich, alsof hij Tim kan horen, inderdaad niet verdrijven en voert duikvluchten uit richting de kieviten. Opa Sippelaar is meteen ook in de ban van het

luchtgevecht. Maar Tamara wordt boos op hen. Zij is voor de kieviten. "Jullie weten toch wel hoe slecht het gaat met de weidevogels en dat die rottige roofvogels de kuikens opvreten, als ze net uit het ei zijn gekropen", roept ze verontwaardigd. "Ja maar, roofvogels hebben ook jongen, die ze te eten moeten geven", verdedigt Tim de buizerd. "En ze vangen niet alleen kievitkuikens, ook muizen en jonge konijntjes, net zo zielig. Zo gaat het nu eenmaal in de natuur: eten en gegeten worden".

Je hebt nestblijvers en nestvlieders.... Hoe de verwisseling van eieren uitkwam.

Tim en Tamara hebben vorig jaar juni de twee vogelbeschermers Jan de Jong en Paulus Brouwer uit Buren geholpen met het ringen van de vliegvlugge grutto's en scholeksters. "Weet je nog", vraagt Tim aan Tamara "dat ze toen vertelden over twee scholeksters, die op twee grutto-eieren aan het broeden waren geweest?" "O ja", lacht Tamara "eigenlijk wisten Jan en Paulus niet wat er gebeurd was: hadden de

grutto's stiekem twee eieren in het scholeksternest gelegd, of was het scholekstervrouwtje zomaar op die twee eieren gaan broeden? Het was wel een echt scholeksternest. De vergissing kwam pas uit toen de jonkies uit het ei waren gekropen. Een scholekstermoeder verzorgde de jongen met lekkere hapjes, maar of ze ze wel opaten? En de gruttojonkies bleven niet in het nest, ze gingen zelf voedsel zoeken. Zij zijn echte nestvlieders, terwijl de scholekster moeder altijd jonkies had gehad, die ze moest verzorgen: dus nestblijvers. Bovendien bleef er steeds een gruttoman en -vrouw in de buurt. Het leek wel dat zij de echte ouders van die kleintjes waren". "Zie je nou wel, dat weidevogels niet altijd zo lief zijn en ook streken uithalen?" vindt Tim.

Eén zeearend-nest in de buurt.

Tim vertelt dat hij tijdens de roofvogelshow een Amerikaanse zeearend op zijn hand heeft gehad.

“Ik had een leren handschoen aan en de arend had een kap op, anders had ik dat niet gedurfd. Groot en zwaar dat zo’n vogel is!” Opa Sippelaar knikt. “Dat geloof ik wel. Hier noemen ze zeearenden een “vliegende deur”. Weet je dat er een zeearend-nest in Lauwersoog is gespot?

Deze zeearend vliegt in het zeegat tussen de Hôn en Schiermonnikoog en vangt daar vis. Maar hij

lust ook wel een meeuwtje, hoor. Eten en gegeten worden, zei je toch, Tim? Maar het is prachtig om zo’n grote vogel te zien. Vorig jaar hebben de Zeearendman en zijn wijfje ook een jong grootgebracht. Weet je dat de Zee-arend samen met de Gewone zeehond, de Grijsze zeehond, de Bruinvis en de Steur (een grote vis) tot de Big Five van de Waddenzee hoort? Dan moet je toch wel concluderen dat de roofvogels, net als de weidevogels allemaal mooi en belangrijk zijn”.

